

У цьому випуску

Потреби зростають у зимовий період С. 1

Кількість жертв тривалого конфлікту зростає С. 3

Вплив тривалого переміщення С. 5

Аналіз потреб та планування реагування на 2018 рік С. 6

ОСНОВНІ ПОДІЇ

- З початком зими потреби в усіх секторах зростають
- Цивільне населення платить найвищу ціну – конфлікт продовжує призводити до людських жертв
- 1,1 млн людей під загрозою – інфраструктура водопостачання знов зазнала удару
- 1,6 млн ВПО майже втратили надію на майбутнє
- 1 з 10 українців потребує допомоги
- Недофінансування є критичним для мільйонів людей, які потребують допомоги

Люди чекають у черзі на КПВВ «Мар'їнка» на сході України
С. Ішинов/УКГС Україна

З початком зими страждання мільйонів українців зростають

У жовтні температура по всій Україні значно знизилася, що означає ранній початок холодного сезону. Затяжна криза в Україні, що впливає на понад чотири мільйони людей, стає ще серйознішою у цю пору року, коли температура може різко впасти нижче -20 градусів за Цельсієм. Чітких строків припинення бойових дій немає, і багато постраждалих сімей в охоплених конфліктом Донецькій та Луганській областях зустрічають вже четверту зиму з обмеженими або повністю відсутніми ресурсами для підготовки своїх домів до зими. Сім'ї не в змозі купити достатню кількість вугілля або палива; вони також не можуть дозволити собі теплий одяг, коли у пріоритеті їжа або ліки.

Остання міжвідомча оцінка показала, що 58 відсотків домогосподарств у сільських та близько 34 відсотків домогосподарств у міських районах Донецької області не мають достатніх запасів на зиму, включно з паливом та іншими непродовольчими товарами (НПТ)¹. Кластер житла та непродовольчих товарів зазначає, що понад 100 000 домогосподарств внутрішньо переміщених осіб (ВПО) є критично вразливими, оскільки вони не в змозі впоратися із суворими зимовими умовами без допомоги і захисту. Крім того, через зростання цін на комунальні послуги та обмежені ресурси, що ускладнюються відсутністю належної довгострокової підтримки житла, деякі родини ВПО повертаються до своїх домів з обох сторін від «лінії розмежування», де вимушені жити з ризиком збройного конфлікту. Наразі підготовка до зими - це найважливіший пріоритет для багатьох гуманітарних партнерів. Якщо рішення не буде знайдено терміново, люди будуть страждати ще більше, і найбільіше це вдарить по дітям, жінкам, людям похилого віку та людям з обмеженими можливостями.

ФІНАНСУВАННЯ (2017)

100 000

найбільш уразливих домогосподарств

ВПО не можуть впоратись з умовами суворої зими

¹ Оцінка, проведена ініціативою REACH: <http://www.reach-initiative.org/where-we-work/ongoing-field-presence/ukraine>

Водопостачання для 1,1 млн українців знову під загрозою

Протягом звітного періоду кількість інцидентів у сфері безпеки поблизу цивільної інфраструктури зростає, попри домовленість встановити «безпечні зони» поблизу критично важливої інфраструктури, якої сторони конфлікту досягли 19 липня. Викликає занепокоєння серйозне погіршення стану безпеки біля міст Донецьк та Авдіївка. Донецьку

фільтрувальну станцію обстрілювали три рази протягом 72 годин у перший тиждень листопада: під загрозою перебоїв водопостачання знаходилися більш ніж 345 000 дітей, жінок, людей похилого віку та людей з особливими потребами з обох сторін від «лінії розмежування».

5 листопада обстріл стався поблизу Верхньокальміуської фільтрувальної станції (ВФС), що обслуговує близько 800 000 людей. Ризик витоку отруйного хлорного газу у навколишнє середовище високий, оскільки снаряди розривалися біля сховищ хлору та пошкодили труби, що подають речовину. Якщо не обробляти воду хлором, вона стане небезпечною для споживання. Це призведе до серйозного погіршення стану здоров'я тисяч найбільш уразливих людей, зокрема дітей та людей похилого віку. 8 листопада Координатор з гуманітарних питань висловив занепокоєння і закликав усі сторони конфлікту дотримуватися Міжнародного гуманітарного права та захищати цивільне населення та інфраструктуру.

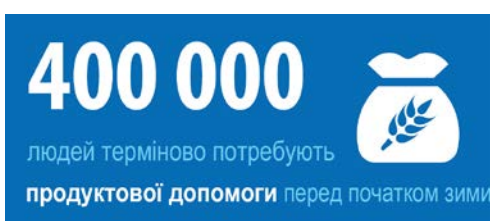
У період з 1 вересня по 12 листопада зафіксовано щонайменше 10 випадків обстрілу фільтрувальних станцій води або систем трубопроводів. За оцінками Кластеру води, санітарії та гігієни, більше 2 мільйонів людей цієї зими ризикують залишитися без опалення у випадку аварій у взаємозалежних системах водопостачання та опалення. Оскільки альтернативного рішення щодо забезпечення опалення немає, ризик масштабного переміщення сімей у пошуках опалення та житла буде зростати. Наразі тисячі людей стикаються з проблемою - як не замерзнути та вижити у суворі зимові місяці. Усі сторони конфлікту мають демонструвати повну і негайну повагу до цивільної інфраструктури, щоб уникнути подальшого погіршення гуманітарної ситуації.

Інфраструктура водопостачання, що обслуговує мільйони людей на сході, потрапляла під обстріли понад 10 разів протягом останніх 65 днів

Очікуване зростання цін може збільшити потребу у харчових продуктах

Негативний вплив конфлікту на соціально-економічне становище мільйонів людей, які живуть на підконтрольній Уряду (ПУТ) та непідконтрольній Уряду (НПУТ) території продовжує зростати. Кластер продовольства та забезпечення доходів (КПЗД) попереджає, що наразі приблизно 1,2 мільйона людей по обидві сторони від «лінії розмежування» відчують харчову небезпеку. Очікуване зростання цін на продукти харчування протягом зимового періоду, що вже почався, та збільшення потреби у калоріях,

обумовлене низькими температурами, можливо, примусять найбільш вразливі сім'ї застосовувати негативні механізми подолання проблем або робити важкий вибір заради виживання. Через різке зростання вартості комунальних послуг,

включно з опаленням (з червня 2016 року по червень 2017 року цей показник збільшився на 29 відсотків на ПУТ), все більше й більше людей були змушені витратити менше грошей на їжу. Разом зі зростанням цін на продукти харчування, що взимку буде максимальним, це буде мати руйнівний вплив на вразливі групи. Кластер знову підтверджує, що більше 400 000 осіб, які переважно проживають у цих двох постраждалих від конфлікту областях, а також ВПО по всій країні терміново потребують продуктової допомоги та захисту перед початком зими.

«Світ більше не цікавиться важким становищем українців, які постраждали від конфлікту», - помічниця Генерального секретаря ООН відвідала Україну

Пані Урсула Мюллер, помічниця Генерального секретаря ООН з гуманітарних питань та заступниця Координатора з питань надзвичайної допомоги (ASG/DERC) відвідала Україну на початку жовтня з триденною місією з метою привернути увагу світової спільноти до людських жертв конфлікту та виступити від імені постраждалих і переміщених людей.

Під час свого візиту пані Мюллер зустрілася з ключовими представниками Уряду у Києві та на місцях, а також відвідала центр компактного проживання у Святогірську (Донецька область), де вона зустрілася з сім'ями, які були переміщені внаслідок конфлікту. Вона також перетнула «лінію розмежування», щоб на власні очі побачити випробування, з якими стикаються мільйони людей, перетинаючи «лінію розмежування», яка певною мірою вже перетворилася на де-факто кордон.

У Нью-Йорку, на брифінгу для країн-членів ООН, який пані Мюллер провела після завершення своєї місії, вона підкреслила, що постраждалі від конфлікту українці втрачають надію і відчувають, що міжнародне співтовариство починає про них забувати. Помічниця Генерального секретаря запевнила українців, що міжнародна спільнота пам'ятає про них, і підкреслила необхідність термінового фінансування критичних гуманітарних заходів напередодні зимового сезону. Вона закликала всі сторони конфлікту захищати мирних жителів, інфраструктуру та забезпечувати безперервний гуманітарний доступ, а також зазначила, що припинення військових дій є єдиним тривалим гуманітарним рішенням для мільйонів людей в Україні.

Кількість жертв конфлікту продовжує зростати

Попри відносно затишшя у бойових діях після введення наприкінці серпня режиму припинення вогню для безпечного навчання у школах, тисячі мирних жителів залишаються під загрозою, і занадто часто платять найвищу ціну у конфлікті. За даними УВКПЛ, з 1 вересня до 31 жовтня щонайменше сім мирних жителів загинули і ще 35 отримали поранення внаслідок

600 000 людей живуть
на забрудненій мінами території
вдодовж «лінії розмежування»

конфлікту. Дві основні причини, що призводять до жертв (загибелі та поранення), – це обстріли та інциденти, пов'язаними з вибухом мін. У жовтні майже 67 відсотків жертв серед цивільних трапилися через міни, вибухонебезпечні залишки війни (ВЗВ), а також міни-пастки. І хоча тривають зусилля з інформування щодо мінної безпеки та продовжується процес розмінування, тисячі людей: діти, які йдуть до школи, жінки та чоловіки, які відвідують ринки й магазини, а також літні люди, які перетинають «лінію розмежування», - щодня наражаються на смертельну небезпеку. За оцінками Підкластеру з протимінної діяльності, щонайменше 600 000 людей живуть на забруднених мінами територіях вздовж «лінії розмежування».

УВКПЛ повідомляє, що у період з 1 січня до 31 жовтня 2017 року загинуло 92 чоловіків, жінок та дітей, і ще 432 були поранені - це на 4 відсотки більше у порівнянні з аналогічним періодом у 2016 році.

Бойові дії призвели до загибелі більш ніж 2 510 громадян, але конфлікт залишається непомітним.

За увесь час конфлікту з квітня 2014 року до 31 жовтня 2017 року приблизно 2 515 людей загинули, а майже 9 000 отримали поранення. І оскільки бойові дії ще тривають у густонаселених районах по обидві сторони від «лінії розмежування», це означає, що усі сторони конфлікту повністю не виконують вимоги Міжнародного гуманітарного права та вимоги з захисту цивільного населення.

Люди втрачають надію

Криза у сфері захисту призводить до ще більшої ізоляваності майже 4 мільйонів українців, які постраждали від конфлікту. Літні люди та люди з обмеженими можливостями стикаються з наслідками конфлікту, а населення втрачає надію на майбутнє. Психологічний вплив конфлікту на мільйони людей вже має свої наслідки, і з ним потрібно працювати, у той же час ті, кому потрібна медична допомога, включно з психологічною допомогою, не мають доступу до лікарень. Доступ до критично важливих послуг, включно з медичними послугами, послугами освіти, житла, оформлення та отримання документів та зайнятості все ще дуже ускладнений. За оцінками Кластеру захисту, у більш ніж 15 000 людей, які проживають у селах вздовж «лінії розмежування», де гуманітарний доступ і свобода пересування є обмеженими, відсутній доступ до основних послуг та гуманітарної допомоги та захисту. Також, як повідомляє Кластер освіти, більш ніж 54 000 дітей, які живуть у радіусі 15 км від «лінії розмежування», терміново потребують сприятливого для них простору, психологічної підтримки та уроків мінної безпеки.

1.6 млн ВПО потребують довгострокових рішень

За відсутності суттєвого прогресу у досягненні миру для більшості ВПО переміщення стало зтяжним. Для більшості з 1,6 мільйона переселенців, зареєстрованих Урядом в усій країні, почався вже четвертий рік переміщення. Їх здатність долати труднощі підірвана, а довготривалі ризики переміщення погіршують їхню ситуацію. Це впливає на приймаючі громади, а також на розвиток усієї країни. У багатьох регіонах з великою кількістю ВПО (Донецька,

Майбутнє виглядає безнадійно для 1,6 млн внутрішньо переміщених осіб по всій Україні

Луганська та Харківська області) надання послуг на місцях, що й так не отримує достатнього фінансування, вимушене нести додаткове навантаження. У приймаючих громадах також спостерігається збільшення цін на оренду та продукти харчування, у той час як заробітна плата та можливості працевлаштування зменшуються. Крім того, часом переміщення викликало напруженість у стосунках між вимушеними переселенцями та приймаючою громадою, підриваючи соціальну згуртованість.

Щоб знайти довгострокові рішення та вирішити проблему тривалого внутрішнього переміщення в Україні, 25 вересня УВКБ ООН та УКГС ООН разом з іншими міжнародними організаціями, включно з донорськими та громадськими організаціями, державними та місцевими органами влади, гуманітарними та освітніми установами організували семінар високого рівня за участю Міністра з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб (МТТО) та Координатора з гуманітарних питань. Семінар, що проводив відомий експерт з питань ВПО професор Волтер Келін, розглянув дослідження по Україні у звіті [«Рішення у безвиході: зменшення тривалого внутрішнього переміщення як колективний результат»](#), що був опублікований професором Келіном разом з УКГС. З точки зору трирічної перспективи складання спільних цілей на семінарі були надані докладні пропозиції щодо того, що можна зробити, щоб забезпечити справедливий доступ до соціальних та економічних прав, житла, землі, майна, та надати засоби до існування та соціальної інтеграції для вимушених переселенців.

З позитивних змін варто зазначити, що 15 листопада Кабінет Міністрів України схвалив [«Стратегію інтеграції внутрішньо переміщених осіб та впровадження довгострокових рішень щодо внутрішнього переміщення на період до 2020 року»](#). Стратегія МТТО, яку вже коротко прокоментували організації громадянського суспільства та міжнародні організації, робить акцент на вирішенні основних системних проблем в інтеграції ВПО, реалізації довгострокових рішень щодо внутрішнього переміщення та забезпечення захисту ВПО та інтересів приймаючих громад. І хоча це є позитивною зміною, потрібно застосувати колективний підхід усього Уряду та виділити достатні ресурси, щоб Стратегія перетворилася на дії. Міжнародне співтовариство готове й надалі підтримувати Уряд України у реалізації Стратегії шляхом пошуку нових способів полегшення тривалого внутрішнього переміщення в Україні.

1 з 10 українців відчуває вплив конфлікту

Конфлікт на сході України продовжує непропорційно впливати на найбільш вразливі верстви населення. У рамках поточного Циклу програмування гуманітарної діяльності Гуманітарна група країни (ГГК) завершила аналіз потреб у всіх секторах для формування плану гуманітарного реагування (ПГР) на 2018 рік. Огляд гуманітарних потреб (ОГП) свідчить, що понад 4,4 мільйона українців страждають від гуманітарної кризи, а у 2018 році мільйони людей будуть потребувати допомоги та захисту. Райони уздовж «лінії розмежування» і на НПУТ, і на ПУТ мають серйозні гуманітарні потреби. До того, як розпочнеться планування на 2018 рік, необхідно продумати діяльність з відновлення та розвитку та збільшити її об'єми, щоб зменшити ризики та вразливість, а також уникнути постійного негативного впливу тривалої кризи на соціальну згуртованість, добробут і самозабезпечення найбільш вразливих верств населення.

Постійні зусилля по зміцненню гуманітарної діяльності у 2018 році

ГГК продовжує співпрацювати з усіма партнерами у підготовці цілісного, керованого потребами ПГР на 2018 рік, що включав би усі потрібні елементи.

*Мільйони українців
потребують
гуманітарної
допомоги та
захисту*

20 жовтня відбувся семінар за участю більш ніж 100 представників донорів, Уряду, місцевих органів влади, ООН та НУО, на якому обговорювалися ключові елементи успішного ПГР 2018. На семінарі було надано декілька ключових рекомендацій щодо балансу між гуманітарними зусиллями та зусиллями з розвитку, посилення зусиль для покриття потреб у важкодоступних районах та активної мобілізації ресурсів та ініціатив з підтримки паралельно з поточними програмами гуманітарного розвитку. Очікується, що ПГР для України на 2018 рік буде підготовлено та представлено разом з Урядом України 4 грудня 2017 року.

Через недофінансування ПГР 2017 мільйони людей, яким потрібна допомога, не можуть її отримати

Гуманітарні партнери в Україні продовжують раціонально використовувати свої ресурси, щоб надати критичну допомогу, провести заходи з відновлення та захисту найбільш уразливих верств населення, які потребують допомоги в усіх секторах, застосовуючи допомогу як у грошовому, так і натуральному вигляді. Однак критичне недофінансування ПГР 2017, а також обмежений гуманітарний доступ до територій вздовж «лінії розмежування» та до НПУТ продовжує створювати серйозні проблеми. Гострі гуманітарні потреби в усіх галузях продовжують зростати, початок зими разом із обмеженим фінансуванням ПГР 2017 означає, що постраждають саме діти, люди похилого віку, жінки та люди з обмеженими можливостями.

Станом на 21 листопада з 204 мільйонів доларів США, на які було подано заявку, було профінансовано лише 28 відсотків. Дефіцит фінансування у розмірі 148 мільйонів доларів США треба негайно закрити, щоб запустити та підтримувати такі необхідні заходи з підготовки до зими.

Статус фінансування ПГР 2017, піврічний огляд (станом на 21 листопада 2017 р.)

З метою забезпечення ефективного використання наявних ресурсів, реєстрації та визнання внесків, донорам та партнерам запропонували відобразити заявлені, сплачені та отримані внески за адресою: <https://fts.unocha.org>.

За більш детальною інформацією звертайтеся:

Інгрід Макдональд, Голова офісу, macdonaldi@un.org, тел. +380 50 440 90 05

Джейк Морланд, відділ гуманітарної координації та реагування УКГС ООН у Нью-Йорку, morland@un.org, тел. +1 917 224 0621

Валіджон Раноев, спеціаліст з питань громадської інформації та звітності, ranoev@un.org, тел. +380 50 422 39 43

Інші гуманітарні бюлетені УКГС ООН опубліковані за адресою: <http://www.humanitarianresponse.info/operations/ukraine> | www.unocha.org | www.reliefweb.int | Facebook | [Subscribe to regularly receive OCHA Ukraine products](#)